

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy kére 1 frt.
Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.
 Kiadó tulajdonos:
Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczky hős
 Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly hős
 Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Gazdák napja.

Debreczen, június 13.

Igaz üdvözlötünk első sorban gazdasági egyesületünknek, mely fönnállása és sikeres működése huszonöt éves jubileumát nem a mai modern jubilációk üres, saját hiúságukat mutató bankettezéssel, de komoly munkával üli meg;

igaz üdvözlötünk az egyesület vezetőinek, kik a huszonöt év alatt gazdasági életünket virulól egészségesse, élénkítették; kik városunk és vidékének annyi sok gazdájának módot és alkalmat szolgáltatottak arra, hogy minden baját, minden életbevágó kérdését elmondhassa olyan forum előtt, mely segíteni tud és segíteni akar azon; a mely forumnak egyetlen intencziója: megóvni a gazdasági érdekeit Debreczennek és vidékének és emelni a gazdasági életben mindent, mely az eddig mostoha gyermekként lenézett mezőgazdaságot édes gyermekké emelheti.

Igaz, őszinte üdvözlötünk fogja fogadni gróf Bethlen Andrást, földmivelségi miniszterünket, ki városunkba érkezik, hogy gyönyörködje necsak a Hortobágy széles rónájában, de azon, hogy szorgalmas, munkás gazda, fáradhatlan, élni tudó földművelő népünk, állattenyésztő gazdáink, okos, észszerű vezetés mellett kopár homokon, mostoha legelőkön is egész Magyarországon, sőt a

külföldön is ismert állattenyésztést képesek létrehozni.

Üdvözljük a minisztert, ki ennek a munka ünnepének, a debreczeni gazdasági egyesület tevékenységének fényes eredményét bemutató állatdíjazásnak és bemutatásnak fővédnökségét elfogadta és nemcsak jelenlétével fogja emelni azt a magasztos fényt, melyet isten napjának sugára fog vetni az ezer meg ezer vendégre, a festői képre, melyet a munka tisztaságának eredményeképp bemutatandó állatállományok fognak képezni. Nemcsak jelenléte emeli ezt a fényt és a munkát megillető dicsőség ragyogó fényét; emeli az a méltán méltánylandó adomány, melylyel daczára a rosszul dotált földmivelségi tárca költségelőirányzata megkötött voltának, örömmel adta a munka jutalmazására azt a tekintélyes összeget, melylyel jutalmazni kívánta az egyesület az állattenyésztőket és azokat a pásztorokat, kik gondosságukkal megóvni igyekeztek azt a messze terjedt jóhírnevet, melyet a mi specialitásunk: a Hortobágy, mindennél kivívott.

Üdvözljük igaz szívvél, őszinte magyar vendégszeretettel az ország gazdaságközönségét, a gazdasági egyesületek, hatóságok kiküldötteit; üdvözljük azokat az országgyűlési képviselőket, üdvözljük a többi vendégeket, kik mindannyian eljöttek hozzánk, hogy lássák: mit képes pro-

dukálni fáradhatlan muokásság, erély és akaraterő; hogy lássák: milyen óriási haladást képes tenni a legnehezebben járható uton: a földművelés és állattenyésztés utján, a munka.

Mindenkit vendégszeretetünk, szívünk melege fogad, ki méltányolni tudja azt, a mit a Hortobágy térségsíkságán gazdasági egyesületünk be fog mutatni.

Bár Magyarország par force földművelő állam; népessége nagy része a szoros értelmében földhöz tapadt munkásnép, az eke-vájtá barázdához kötött földműves, ki maga munkálja kenyeret adó földjét, legyen az talpalatnyi; bár minden irányában az állattenyésztésnek dolgozik naphosszat, sőt a gondozás nagy munkája elfoglalja éjszakáit is, — különösen Debreczen és vidéke állattenyésztésében évek előtt valami kinos megállapodás, sőt, hogy úgy mondjuk, sülyedés mutatkozott.

Az élet ezernyi ezer anyagi baja elvonta szorgalmas népünket, sőt jobbmódú birtokosainkat is és az állattenyésztés pangott; városunk hatósága is csak azért, hogy el ne terjedjen a híre annak, hogy a Hortobágyon semmi egyéb látnivaló, csak a tündéri délibáb, áldozott, hogy legalább az a reneteg síkság pusztán ne álljon és benépesítette, ezáltal adván meg az impulzust arra, hogy a város és vidéke gazdaságközönsége is visszafordítsa ér-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Szép Mariska.

Reggelre már tele volt vele az egész fürdőhely. A kútnál, a czukrázdában, a Sziolinál nem is beszéltek másról. A mint fel és alájártak a zöld deszkákkal fedett sétahelyen lihegő mellel, füstölő pohárral a kézben oda szóltak egymáshoz:

— Tud valami újat?
 — Most keltem fel. Este beszéltem az orvossal, jobban van!
 — De ilyent! Egész éjjel nem hunytam be a szemeimet, oly izgatott voltam. Egészen oda vagyok, minden csontom fáj. Még csak ez hiányzott.

— Igaz, igaz, szörnyű eset. Hát a gróf hol van? Remélem, hogy nem egy hamar mutatkozik majd a kútnál. Csak annak örülök, hogy becsukják a feleségét. Sok mindenem keresztül segít a kilencz águ korona, de itt nehezen. Ha a leány kilábol, úgy nem bánom akármit csinálnak a grófnéval. Örülök neki, örülök nagyon, nagyon. Gógós, büszke, léha népség valamennyi!
 — Ugyan ne beszéljen úgy, mint valami pilzeni serfőző. A maga fajtájával még nem történt ilyen. A gróf szép ember, nekem tetszik. Mondja meg csak őszintén volt-e magában már szerelmes két asszony?

— Maga is csak azért pártolja a gróft, mert némelykor nagy kegyesen egy-két ter szóba állott magával. Hu, de nagyon imponál az egy polgári asszonynak, ha gróf udvarol neki!

— Goromba!
 Az asszonyka sarkon fordult s üres pohárral visszasietett a kúthoz.

A fenyő-illattal terhelt levegő át meg átjárta a sétahelyet. A vendégek kettesével, hármasával sétálgattak, vagy csoportokba verődve beszélgettek. Mindegyik tudott valami újat, valami érdekes részletet. Hogyan történt a dolog? hány órakor? Az Esplanade melyik részén, a felsőn-e vagy az alsón? Még egyik azt is megjegyezte, a zenekar akkor éppen a „Madarász” keringőjét húzta.

Majd meg a multból, beszélgettek érzékeny történeteket. Nagyobb részük természetesen költve volt. Hogy milyen jó lány volt Mariska, mennyire szerette az anyját. Milyen érdekes módon ismerkedett meg a gróffal.

Mikor megérkeztek a fürdőhelyre, Mariska édesanyjával egészen visszavonult a társaságtól. Valószínűleg érezte, hogy nem való oda. Utóvégre — legyünk őszinték — egy ballerina csak ballerina marad, bármilyen tisztességes is legyen. Reggelenként egyedül járt a kúthoz. Két pohárral ivott a gyógyító forró vízből, azután végig járt a fadestakákon s kimélt a fenyvesekre. Nem kereste fel sem az olvasó szobákat, hol ebéd után összegyűltek a fürdő összes vendégei, nem járt sem a czukrázdába, sem Sziolinába. Nem szerette, ha mindenki megbámulta. Mert szép leány volt, csoda szép. Kissé nagyon is magas termetű, de arca oly bájos volt, tengerszin szemében annyi tűz égett, hogy alig volt ember, ki ne fordult volna utána.

Kint csatangolt az egész nap a fenyvesben. Nagy kendőket teregetett le a nedves zöld pázsitra s arra heveredve szívta magába az apró hegyes túlevelekből kiáramló nehéz illatot.

Egyszer azután vihar lepte meg. A gróf éppen arra kocsizott s magával vitte a bőrig ázott leányt. Innen az ismeretség.

Minthogy nem éppen okvetlenül szükséges, hogy vihar közvetítsen ismeretségeket, így természetesen ennek a romantikus történetnek is megvolt a maga prózai alapja. — Tény volt az, hogy Mariska szép volt és hogy kin járkált egész nap az erdőben. Egy izben a gróf utána ment, bemutatta magát neki a rendes uton-módon s azóta folytonosan együtt látták őket.

Hogy a leány szerette-e vagy sem, azt bizonyára maga sem tudta. Neki csak az tetszett, hogy ilyen nagy ur bolondul utána, hogy ő miatta nem törődik a feleségével, hogy az egész fürdő csak róla beszél, csak őt irigyli; hogy divatba jött. A mit a „szép Mariska” csinált, másnap az egész fürdő utánozta.

S tegnap egyszerre, váratlanul ilyen fordulatot vett a dolog. Szörnyű! Szörnyű!

Ez a nagy izgatottság végig rezgett az egész levegőn. A pohár után rögtön a Sziolinba siettek valamennyien. Az asszonyok át sem öltöztek, hanem a könnyű fehér ruhájukba keztyű nélkül, napernyő nélkül leültek a kávéház udvarában a kerek kis márványasztalok mellé.

A férfiak sem mentek fürdeni, hanem szintén eljöttek a kávéházba, hogy újságot tudjanak. Mindenki az orvost várta. Még a postát sem fogadták oly örömmel s kíváncsisággal, mint máskor. Eh! mit is írhat az otthon izzadó férj? Hogy egészséges, hogy unja a szalmaözvegyiséget, hogy rossz a vendéglői koszt. Jól van, jól! kit érdekel most az ilyen levél!

Az a szőke kis tanácsosné, ki a kútnál annyira pártolta a gróft, tovább folytatta a vitát

deklódását az állattenyésztés igazgató, háladatlan munkája felé.

Látni fogják vendégeink, hogy azon a térs sikságon sem fog elveszni a munkának fényes sikere és a tündéri délibábon kívül a reális munka eredményének szemlélésében fognak gyönyörködni.

Üdvözljük tehát ismételtlen a hortobágyi állatbemutató látogató összes vendégeket!

K. I.

— **Országgyűlés.** A képviselőház ülése június 11-én. Alig két napi vita után a kereskedelemügyi tárca részletes tárgyalását is befejezte szombaton a képviselőház. A „Külkereskedelmé” tételénél Thaly Kálmán és Gaál Jenő szólaltak fel. Lukács Béla kereskedelemügyi államtitkár széleskeretű szakszerű beszédben válaszolt az előző szónokok megjegyzéseire s a keleti kereskedelmi tanfolyam jövőjéről, az olasz borvámról és a magyar államnak a chicagói kiállításon való képviseltetéséről érdekes felvilágosításokat adott. A „kereskedelmi muzeumról” gróf Zichy Jenő, Perczel Béni és Lukács Béla államtitkár, az „államvasutak” tételénél Horváth Gyula, Óváry Ferencz, a ki most tartotta szűzbeszédét, továbbá Wekerle Sándor pénzügyminiszter, mint a kereskedelemügyi tárca ideiglenes vezetője, azután Olay Lajos, Horváth Nándor és Veres Béla mondták el nézeteiket. A tárca hátralevő összes teteit észrevétel nélkül fogadta el a ház. Nagyobb vita volt a Vaskapu szabályozásáról szóló jelentés fölött, a mely az ülés napirendjének második pontját képezte. Hozzászóltak a kérdéshez gróf Zichy Jenő, Wekerle miniszter, Bolgár Ferencz, Hieronymi Károly és Apponyi Albert is. A jelentést végül a ház tudomásul vette. A honvédelmi tárca költségvetését ma kezdik tárgyalni.

— **Budapest fő- és székváros.** A főváros küldöttségének a koronázás évfordulóján történt fogadása alkalmával legelőször hangzott el a király ajkáról e kifejezés: „magyar székvárosom”. S a király szavai immár testet öltöttek. A szót nyomban követte a tett s június hó 10-dike óta Budapest épp oly joggal nevezi magát fő- és székvárosnak, mint az osztrák metropolis: Bécs. Ó Felsője ugyanis a magyar kir. miniszterelnök

a serfőző modoru urral, ki különben miniszteri titkár volt.

A titkár szerette a demokratát játszani, míg — a gróf nem volt jelen. Az asszony a férfi gallérságát, a titkár a feleség hősiességét dicsérte, csak azt sajnálta, hogy nem cserélte fel a fegyvereket. Golyót a férjnek — s korbácsot a leánynak.

Az egész udvar felzudult ezen kijelentés ellen. Még csak az kellett volna! Így legalább van valami pikáns a dologban. Egy tánczosnő, egy gróf, egy feleség, ki az Esplanadeon délután, mikor a legtöbb vendég van a muzsika körül, mellbe lövi a férj kedvesét s véresre korbácsolja a hülsen arczát, ez oly érdekes kaland, minő nem egyhamar fordul elő. Azok a fehér ruhás hölgyek s nagy szalmakalapos urak, kik ott ültek az oleander fák árnyában s csillogó csészékből szürcsölgették a kékesen habzó tejet, vagy a szalmasárga színű theát, mindnyájan arra gondoltak, mennyit mesélnek majd odahaza, hogy henczegnek majd a téli jourokon, hogy ők ismerték személyesen a „szép Mariskát”, a Zádonyi grófot, meg a feleségét.

A szánakozás közé sok öröm is vegyült. Végére, meggyógyul majd a leány is s renőben lesz minden. Egy kis kaland volt az egész, főuri elegáns kaland!

Csak az orvos jönne már! A fekete kabátos orvost majd százfélé tépték, a mint a kávéház márványlépcsőjén lehajlalt. A sok kérdésre lassan adta a feleleteket. Jól tudta, hogy most már előkelő nyugalommal kell viselkednie, hogy most már a vendégek javarésze ő hozzá jön majd s nem az öreg doktorhoz. Megrendelte a reggelijét s mialatt vajtat kent kiflijére, egy-egy rövidke mondatot szólt. Az éjjel nyugodt volt a beteg... Reméli, hogy a golyó nem sértett meg nemesebb szerveket...

előterjesztésére 1892. évi június hó 10-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy Budapest főváros, mint magyar székváros ezentúl „Budapest fő- és székváros” elnevezést használhassa. A legfelsőbb elhatározás a „Budapesti Közlöny” június 12-ik számában jelent meg, a mit a bécsiek nem csekély megütődéssel fogadtak.

— **A lobogó a királyi palotán.** Azon alkalomból, hogy a fekete-sárga zászló a lefolyt koronázási emlékünnepek alatt nem volt a királyi palotán kitűzve, némely lapok különféle közleményeket hoztak. Az erre nézve fennálló jelenlegi gyakorlat az, hogy a fekete-sárga zászlót a várpalotán Ó Felsője itt tartózkodása idején nem szokták felhuzni. Csupán az országgyűlés megnyitása és zártakor, valamint a delegációk fogadtatásakor huzatik fel a középső zászlórudra, a jobb és bal sark-mansardok zászlórudjaira a magyar és horvát zászlókat huzzák fel és pedig reggel, délutáni két órakor pedig lehuzzák. — Más alkalommal a palotán semmiféle zászló nem leng.

— **Lefoglalt napidíjak.** A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága Fest Lajos elnöklele alatt tartott ülésén az elnök előterjesztette a ház elnökének átiratát az iránt, hogy hét képviselőnek napidíjaira és lakbérilletményeire jogérvényesen megítélt követelés alapján három hónap hosszabb időt a végrehajtás lévén intézve, az illetők a képviselősséggel össze nem férő helyzetbe jutottak. Minél fogva az illető ügyekre vonatkozó összes iratokat a bizottsághoz teszi át. Konstatáltván, hogy a bizottság egy tagjára nézve sem forog fenn az illető képviselővel szemben az érdekeltégi eset, s hogy az illető képviselők napidíjainak s lakbérilletményeinek lefoglalása óta csakugyan letelt három hónap, a bizottság a szóban forgó összeférhetlenségi esetek megvizsgálására és érdemleges tárgyalására a házszabályok 134. §-a értelmében június hó 27-ikén délutáni öt órát tűzte ki s erről az illető képviselőket értesítendőeknek határozta azon megjegyzéssel, hogy az ügyre vonatkozó netalán a dataikat a bizottság elé terjeszthetik. Ezzel az ülés véget ért.

Csak egyszer hányt vért... Különben is a gróf kérte, hogy minél kevesebbet beszéljen... Pszt! — nem szól egy kukkot sem többet, — ott a gróf...

Csakugyan Zádonyi volt. A fél arczát fekete selyemkendő takargatta, a másik fele kissé sápadt volt. Különben csak épp úgy ki volt pödörve a bajsza s szöke, hullámzó szakalla gondosan megfésülve, mint máskor. A fehér flanel ruhájában ott piroslott a vörös szegfű; a szalmakalapját kezében tartva, mosolyogva lépett az udvarba. A zsongást hirtelen kinos csend váltotta fel. Az ajkak nem szürcsöltek, a csészék nem csörömpöltek, az asszonyok összehúzták a székeket s kíváncsian kaczerul nézettek Zádonyira: az urak önkéntelenül tiszteletteljesen felállottak s utat nyitottak a legérdekesebb fürdővendégnek, a szép grófnak.

Sőt a titkár ott is hagyta a tanácsosnét s a gróf mellé ült. Valószínűleg azt remélte, hogy abból az érdekes nimbusból, mely most körülveszi a grófot, reá is háramlik valami. S azután mégis csak jó, ha az embernek gróf barátja van, az mindig segíthet a kapaszkodásnál.

A mint leült Zádonyi, az asszonyok sutogni, vihogni kezdtek:

— Milyen szép ember!... Hogy illik neki az a fekete kendő... Jól tette, hogy megcsalta a feleségét... Szép embernek, pláne ha gróf, minden szabad...

A nagy izgatottság, a szánalom lassankint eltűnődedett s mindenki csak a grófot csodálta, minden asszony csak azon volt, hogy a nagy hős, a nagy hódító reá tekintsen, — vele beszéljen.

A „szép Mariska” háza előtt pedig szét-szórták a szalmát, hogy elfojtsák a kocsi zaját, leeresztették az ablak függönyeit, hogy a nap-sugarakat felfogják s a betegágyról a legmegnyug-

A termés.

* * * Egy év munkájának és fáradalmainak gyümölcsét fogjuk már igen rövid idő alatt leszedni. Aratás előtt állunk és remélhetők, hogy az aratás kezdetén lesz már pénzügyi törvényünk: a gazdaképviselők háborítatlanul fognak megfelelni gazda-kötelességeiknek.

Jó lesz-e az új aratás eredménye? Jobb vagy rosszabb a múlt évinél? E kérdésekkel most behatóbban foglalkoznak a képviselőház folyosóin, mint bent a házban, a még le nem tárgyalt tárczák ügyeivel. Azon laptól, mely a magyar gazda-közönség érdekeit képviselni, egyik elsőrendű hivatásának ismeri, méltán várhatja olvasóközörsége, hogy e fontos kérdésekről lehetőleg és tárgyilagosan tájékoztassa. Nehéz feladat ez, mert tapasztalathól tudjuk, hogy az aratásról irt cikkek rendszeren félreértetnek. Csak egy példát fogunk erre vonatkozólag közölni. Tegyük fel a cikkirő, a hivatalos és magán-tudósításokból azt a meggyőződést merítette, hogy az aratás általános eredménye kielégítő. Meggyőződéséhez képest tehát, lokális szerencsétlenségekkel nem törődve, megírja, hogy az aratás eredménye kielégítő. Ez a cikk aztán a legnagyobb visszatetszést kelti abban a helységben, vagy járásban, hol jég verte el a vetést, vagy férgek okoztak nagy kárt. Természetes, hogy e helységben vagy járásban az aratás ki nem elégítő, de a ki az aratás általános eredményről akar tájékoztatni, ily egyes kalamitásokat nem vehet tekintetbe csak az összeredményre terjed figyelmé és a szerint itél és tájékoztat. Így történik azonban, hogy a legtárgyilagosabb aratási cikkre is itt-ott ráfogják, hogy irányzatlan. Bárha tartanunk kell is tehát attól, hogy közleményünk nem fog mindentűt helyesséssel találkozni, nem térünk ki kötelességünk teljesítése elől és elmondjuk röviden szerény, de meggyőződésszerű véleményünket az idej ter-mésről.

Ezt azzal kezdjük, hogy két hét óta az aratási kiállítások kedvezőtlenebbek. A hirtelen beállott hőség és szárazságra jött ugyan eső, de részben már későn. A vetések többet szenvedtek a május-juniusi időjárás alatt, mint a tél viszontagságaitól. Azért irtuk meg jó eleve, hogy míg a termés nincs zsákban addig az aratás eredménye bizonytalan. Ezt irhatjuk ma is, de míg két hét előtt még jó közép, sőt közepen felelő aratással is kecsgethettük magunkat, most

tatöbb hírek kerültek le a kuthoz. Minden reggel csak azt mondá az orvos:

— Jobban van! Jobban van!

Két nap mulva azután annyira jobban lett, hogy meghalt. Éjjel temették, mint a hogy fürdő helyen szokás. Délután megeredt az eső s este felé már valóságos zivatarrá nőtt meg. A vendégek féltve egészségüket, nem mentek este sehová, hanem otthon maradtak szobájukban.

Az utca teljesen kihalt volt; egyetlen ablak sem világított, az eső pedig csak úgy szakadt. A kapu alatt néhány pinczér didergett a Szidoliból, ezek eljöttek, mert sok borralalót kaptak a tánczosnőtől, az öreg asszony is ott állott a kuttól, ki annyiszor merítette Mariska poharába a forrás vizét. Az orvos benn beszélgetett a pappal, ki nem akarta a keresztet a pap előtt vitetni.

Csak most aranyoztatta be, az eső meg mind lemossa a festéket. A kocsi csak nagy nehezen kergethetett el néhány lompos komondort, melyek a kocsi kerekéről lecsorgó édes mázat akarták nyalogatni. S e közben durván káromkodott, hogy ilyen ezudar időben is kell temetnie.

Végre lehozták a koporsót; óvatosan, lassan betolták a kocsiába. Az édesanyja felsikoltott fájdalomában; az orvos meg csititgatta, hogy az istenért csendesen, itt nem szabad lármázni, még a többi vendég meghallja. A patkókat le-szedték a lovakról s csupasz lábaikkal nagyot loccsantva a pocsolólyáknak, kinkeservesen von-szolták a kocsit, mely mélyen bevésződött az agyagos sárba.

A kocsi után az anya ment egy pinczér karján. Mögöttük még néhány pinczér s Zádonyi a titkárral. A kocsi tompa zajára itt-ott ki-nyílt egy ablak, de mindjárt ijedten be is csap-

nemcsak az kárt okoztak tással is kü-

Tudak jégkárbejelen- cziót nyert jelentettek abban remé- hatnak a ve elhalasztotta- het biztosít- rozsa, sok

Ha az- natban az- melhetjük, A termés e- let nagysá- nyujthatja- nyulalább is- eredménye. esetben, h- ráérték eg- kozni. Hiál- a földmivel- mind keres-

A m- sik róna t- nyugpon- boltozva a- felmagasla- itató hely- volna oda- hogy a po- vagy a ho- gette haj- ragadó ké- a sik zöld- ban olvad- lyel közle- csoportjai- lommal h- utánuk, a- a délibáb- A f- utolsó cs- idő, a sz- a messze- nyulnak e- nek be-

ták. Az- majd az-

Ner- ott balla- valami r- valami r- fordulta- sikos já- dezte:

— asszony-

csak él-

A

Mikor- hogy m- elérzék- akartak- gyűlölte-

A

esőköp-

—

demes-

lény m-

egyszer-

leány, s-

most?

—

ily ing-

kus ti-

uri m-

jaig. I-

egy tá-

kaland-

nap e-

nemcsak az időjárás, jégeső és fergek is nagy kárt okoztak és több megyének a sáska-kalamitással is küzdenie kell.

Tudakozódtunk biztosító társaságoknál a jégkárbejelentések mérve felől. Azt az információt nyertük hogy az ország legtöbb vidékéről jelentettek be jégkárokat. A társaságok azonban abban reménykednek, hogy aratásig még javulhatnak a vetések is, azért a tkár-liquidációkat is elhalasztották. A végverés ellen azonban még lehet biztosítani de a mit elpusztit féreg, sáska rozsdá, sok a pótolhatatlan kár.

Ha azonban kedvezőtlenebbek is e pillanatban az aratási kiállítások, még mindig remélhetjük, hogy lesz átlagos középtermésünk. A termés eredményét növelni fogja a vetésterület nagysága, de a legnagyobb kárpótlást nyújthatja az ár! Lesz-e ára a terménynek? Ez legalább is oly fontos, mint az egész aratás eredménye. Mi hisszük, hogy lesz — abban az esetben, ha a termelők a gazdálkodás mellett ráértek egy kereskedelmi politikával is foglalkozni. Hiába, addig nem lesz jól jövedelmező a földművelés, míg a gazda nem lesz egyszer-mind kereskedő is.

A Hortobágy.

A merre a szem bekalandozhatja a tájat sik róna területtel mindenütt; nincs mi annak nyugopontot nyujtana. Az ég azurja ragyog, beboltozva a nagy rónaságot. A messzetávolban felmagaslanak a kutágások és a legelő jóság itató helyei. Kivételesen mintha örül állították volna oda elszórtan dombok emelkednek, lehet hogy a pogény ősidők áldozati oltárainak helyei, vagy a honfoglaló vezérek rajtok álló sátrán lengette hajdan a zászlót a szél. Sajátságos megragadó kép az, mikor a dombról végig nézünk a sik zöld szőnyegén, mellyel kedves harmóniában olvad össze a ráboltozó Eg kékje. Helylyel közel a ménesek, gulyák, kondák, nyájak csoportjai tarkázzák a kepet, rendületlen nyugalommal botjára támaszkodva a bojtár, bámul utánuk, a semmiségbe; vagy tán gondolatában a délibábba rajzolja rózsáját s azzal mulat.

A fűszálon rezgő, fénylő gyöngyharmat utolsó cseppjét is fölesőkoltá a nap. Melegsik az idő, a szemvonalba eső tájon rezeg a napsugár, a messzeségben vízcikok tűnedeznek föl; elnyulnak elszélesednek. A tárgyak visszatükröződnek bennök. A gulya óriásává nőtt állatai a viz-

ták. Az a szegény beteg bizonyára nem alszik majd az egész éjjel.

Nem mentek a temetőig. A mint Zádonyi ott ballagott a koporsó után, szívében hirtelen valami nagy fájdalmat érzett. Érezte, hogy itt, valami nagyon rossz dolgot követtek el. Visszaforodtak. Egy ideig szótlánul botorkáltak a sikos járdán, végre Zádonyi halkán, félve, kérdezte:

— Mit gondolsz, elég lesz-e, ha annak az asszonynak ötszáz forintot adok?

— Hogy elég lesz-e? Áldani fog érte, míg csak él!

A kútnál a hangulat ismét megváltozott. Mikor megtudták, hogy a tánczosnő meghalt, hogy már el is temették, az asszonyok nagyon elrészkenyvedtek. Koszorura gyűjtöttek, sarkót akartak állíttatni; s egyszerre mindnyájan meggyűlölték a grófot.

A szőke kis tánczosné nagy koczkás gummi esőköpenyegében oda állott a titkár elé.

— No szépséges alak a maga grófja! Erdemes is, hogy egy olyan gyönyörűséges jó lény meghaljon érte. Csak hozzám merjen még egyszer jönni, ez a léha naplopó! Szegény leány, szegény anyja, — mit csinál ez majd most?!

— Kedves nagysád nem értem, hogy mért ily ingerült — mondá mosolyogva a demokrati-kus titkár. — Először is kijelentem, hogy a grófuri módon viselte magát. Gondoskodott arról, hogy az asszony nyugodtan élhessen holta napjáig. Másodszer megkérdem, minek annyi lármá egy tán czosnőért? Az egész egy főuri, elegáns kaland volt. Mint azt mondani tetszett néhány nap előtt a Szidoliban.

ben gázolnak. Viz előttünk, viz utánunk. Minél magasabba hág a nap, annál megragadóbb a kép, a Hortobágy délibábos képe.

Majd az esthajnal terjeszti ki bitor szárnyát, sötétség borul a vidékre, némaság, csend-felé. A csillagok illiói ragyognak. E főséges nyugalom közepette fölsir a pásztor furulyája, szívének minden érzelmét kifejező dalt teremt a természet gyermeke; nem tanulta senkitől, a szíve szerinti változatot tarkázza s még is oly andalító, bánatos, zengzetes. Közbe-közbe belé-szól a gulya öreg kolompja, majd a pásztor öre, hű kutyája ad életjelt magáról.

Valami kimondhatlan, buzdóságra hívó érzelem szállja meg lelkünket, szelid nemű szárnyalását véljük a téreken. Szívünk el telik a természet, alkotó anyánk nagysága, csodás volta és főségeségének tudatával.

Még alig pitymallik, talpon a pásztor s vele a nyáj. Lassu legelő lépésben járják be a tért. A tikkadó nap hevében a kutak körül telepszik a nyáj s később ismét folytatja körutját a gyepen.

Ha már a pásztor nem járhat vasárnap az „Isten házába“ hiszen neki temploma a szabad természet. ellátogat délután a hortobágyi csárdához. Ilyenkor ünnepi díszbe öltözve még tánczra is kerekednek s rakják a körömszorítóban (hegyes orru szűk csizma) ugy amint az Isten tudni adta. Ha meg egy kicsit bőven folyt a hegy leve, egyszer-egyszer az erők mérközésére is tömörülnek, nem hagyja magát a magyar vér; mert hát ki a legény a csárdában, egy gyékényen nem árulhatnak odabent, az ohati béresek meg a hortobágyi pásztorok.

A Hortobágy használata a multban korlátlanabb volt mint ma; minden debreczeni gazda annyi jóságot tarthatott azon, a mennyit birt. Mint történelmi tény ismeretes, hogy az 1550 táján élt Bíró Gáspár debreczeni polgárnak magának volt 100,000 darab, minden időben felmutatható jósága. Mezőgazdasági történetének első korszakában a Hortobágy részben már Debreczenhez tartozott. Bizonyosság erre nézve Hunyadi János ország kormányzóinak 1452 ben Bnyadi Márton napján kelt Debreczen javára kiadott, adomány levele, mely szerint a mátai és balmazi pusztákat akkori tulajdonosuk Kapitány Páltól, ki adományozás címén kapta nem régen, elvévén Debreczennek visszaadja; mivel azok ember emlékezet óta örökjoggal Debreczen városi voltak. A zámi és ohati részek később szereztettek, nevezetesen 1745-ben mint zálogos birtokok a kincstártól jutottak a hegyesi, banki és fanciesikai birtokokkal a város tulajdonába.

Jelenleg a hortobágyi pusztákat a Mátá, Zám, Ohat és az Elepből egy rész alkotják. Majdnem közép részén a Hortobágy folyó szeli kétfelé. E folyó jobb partján van a mátai lak, a Hortobágy birtalmának fő székhelye, a beteg állatok elhelyezésére szolgáló istállók, gyógyszerház és a mátai biztosítási, megállatorvosi és egyéb lakásokkal. Baloldalt a hortobágyi vendéglőadó, mely hajdanta, mikor még tengelyen szállították a kereskedők áruikat nagyon látogatott megálló hely volt.

Eddig elszigetelt vidéket képezett, kiesett a forgalomból, némely időben megközelíthetlen volt. A Debreczen-Tiszafüredi vasút megnyitásával bevonatván a forgalom keretébe, mezőgazdasági jellege változni fog. Hogy azonban mily alakban módosítja ezt a mult évben megnyitott vasút, arról ma még korai volna szóllani.

A három pusztarészből képezett Hortobágy legnagyobb részben szikes barna, vagy sárga agyagból áll, mely alacsony fűvével csak legeltetésre alkalmas. Van e területen 5232 hold szántóföld. Az ohati szántóföldek nagy részben kötött agyagból állanak s szikesek, a Tiszához közelebb pedig elhomokosodnak. A tisztán legeltetési célokra szolgáló földterületen kívül van még Ohatnak 129 hold ereje. A hortobágyi legelő általában vadszik, foltos felülettel, mely esőben feneketlen sártengerre s szárazságban sziklakeményné válik. A talaj felső része színben nagyon elütő, egyik helyen barna, másikon sárga, vagy egészen fehér, szín ezután 10—15 20 c.-m.-től kezdve állandóvá lesz, s mintegy 2—2 50 méterig sárga agyag, borsó, egész ököl-nagyságu márga gömbökkel telítve. Ezalatt szürke nagyobb szemű homok következik. Eme részek eredeti alkotat nagyon lényegesen megváltoztatta a „Tiszaszabályozás“. Vizei, mocsárai eltűntek, nincsenek meg többé sáros, gyékényes helyei.

Azonban időről időre mégis sok hely kerül viz alá. Hogy azon áldozatlal szemben, mely a várost ebből kifolyólag terheli; nevezetesen: Tiszaszabályozási költségek czimén 5449 frt 04 kr, Tiszaszaármentesítési alapnak a gátelési költség fedezésére 600 forint, nyert-e avagy vesztett, igen bajos volna eldönteni.

A hortobágyi állatbemutató.

A debreczeni gazdasági egyesület főnállása huszonöt éves jubileumára a nagy Hortobágyon holnap tartandó állatbemutatójának és díjazásának programja:

Június hó 13-án. Fogadtatás a M. Á. V. indóházánál. Elszállásolás.

Június hó 14-én. Indulás külön vonatokon reggel 3.30 órákor (zóna idő) M. Á. V. indóháztól a Hortobágyra. Megérkezés a Hortobágyon 5.35 órákor. Villásreggeli. 6.45 órákor indulás a vonattal tovább a pályatest két oldalára felhajtott ménesek, gulyák, sertés és juhnyájak megszemlélésére. — Megérkezés Ohat-Kócsón 7.45 órákor. Visszakerés a hortobágyi csárdához 8.51 órákor. 9 órától a törzsgulya és a város ménesének, ugyszintén a díjazásra előhajtott lovak, szarvasmarhák, juhok és sertések megtekintése, a díjazott állatok bemutatása, a díjak kiosztása. 12 órákor. Társsas ebéd. A pásztorok által bográcsaikban készített pusztai ételekből. 2 1/2 órákor. Versenyek. 5.34 órákor. Indulás vissza Debreczenbe a külön vonaton.

Június hó 15-én. A város nevezetességeinek megtekintése.

Jelvények: Vendég elhelyező bizottság jelvénye: Sárga kék karszalag. Utbaigazításokat ad elszállásolási ügyekben. — Vasuti bizottság jelvénye Sárga kék karszalag. Vasuti rend fentartását eszközli. Ellátási bizottság jelvénye Veres karszalag. Élelmezést intézi. Lóbiráló bizottság jelvénye Sárga csokor. Szarvasmarha bíráló bizottság jelvénye Zöld csokor. Sertés bíráló bizottság jelvénye Kék csokor. Verseny bíráló bizottság jelvénye: Nemzeti csokor.

Állatdíjazások jegyzéke: Lótenyésztés.

I. csoport. Hortobágyi ménesbeli lovak. Anyakanczák csikóval: 1-ső díj 6 darab magyar arany. 2-ik díj 4 drb magyar arany. 3-dik díj 2 drb magyar arany. Három éves kanczákra: 1-ső díj 4 drb magyar arany. 2-ik díj 2 darab magyar arany.

II. csoport. Tanya-legelőn tartott lovak. Anyakanczák csikóval: 1-ső díj 6 drb magyar arany. 2-ik díj 4 drb magyar arany. 3-ik díj 2 drb magyar arany. Három éves kanczákra: 1-ső díj 4 drb magyar arany. 2-ik díj 2 drb magyar arany.

III. csoport. Istállózott lovak. Anyakanczák csikóval: 1-ső díj 6 drb magyar arany. 2-ik díj 4 drb magyar arany. 3-ik díj 2 drb magyar arany. Három éves kanczákra: 1-ső díj 4 drb magyar arany. 2-ik díj 2 darab magyar arany.

Steinfeld Mihály alapítványi díjai: Hortobágyi ménesbeli lovak. Két éves kancza csikóval: 1. díj 5 drb magyar arany. Tanya legelőn tartott lovak. Két éves kancza csikóval: 1. díj 4 drb magyar arany. Istállózott lovak. Két éves kancza csikóval: 1. díj 4 darab magyar arany. Hortobágyi ménesbeli lovak. Mén-csikóval: 1. díj 4 darab magyar arany. Tanya-legelőn tartott lovak. Mén-csikóval: 1. díj 4 darab magyar arany. Istállózott lovak. Mén-csikóval: 1. díj 4 drb magyar arany.

Fogatdíjak: Kettős fogatra: 1. díj 4 drb magyar arany; 2. díj 2 drb magyar arany. Hatos vagy ötös fogatra: 1. díj 4 drb magyar arany; 2. díj 3 drb magyar arany.

Szarvasmarha-tenyésztés. I. csoport. Magyar fajta. a) hortobágyi: Birkák: 1-ső díj 4 drb magyar arany. 2-ik díj 3 drb magyar arany. 3-ik díj 2 drb magyar arany.

Fejős tehének borjuval: 1-ső díj 4 darab magyar arany. 2-ik díj 3 drb magyar arany. 3-ik díj 2 drb magyar arany.

Üszök: 1-ső díj 4 drb magyar arany. 2-ik díj 2 drb magyar arany. 3-ik díj 1 drb magyar arany.

Tinók. a) rugott borju: 1-ső díj 3 darab magyar arany. 2-ik díj 2 drb magyar arany. b) 3-5 éves tinók: 1-ső díj 4 drb magyar arany. 2-ik díj 2 drb magyar arany.

b) Tanya beli: Bikák: 1-ső díj 4 drb magyar arany. 2-ik díj 3 drb magyar arany. 3-ik díj 2 drb magyar arany.

Fejős tehének borjuval: 1-ső díj 4 db magyar arany. 2-ik díj 3 drb magyar arany. 3-ik díj 2 drb magyar arany.

Üszök: 1-ső díj 4 drb magyar arany. 2-ik díj 2 drb magyar arany. 3-ik díj 1 drb magyar arany.

Tinók. a) rugott borju: 1-ső díj 3 darab magyar arany. 2-ik díj 2 drb magyar arany. b) 3-5 éves tinók: 1-ső díj 4 drb magyar arany. 2-ik díj 2 drb magyar arany.

2-ik csoport. Tarka marha: Bikák: 1-ső díj arany oklevél. 2-ik díj ezüst oklevél. 3-ik díj bronz oklevél.

Fejős tehének borjuval: a) Tisztavérű. 1-ső díj arany oklevél. 2-ik díj ezüst oklevél. 3-ik díj bronz oklevél. b) Keresztezett. 1-ső díj arany oklevél. 2-ik díj ezüst oklevél. 3-ik díj bronz oklevél.

Üszök: a) Tisztavérű. 1-ső díj arany oklevél. 2-ik díj ezüst oklevél. 3-ik díj bronz oklevél. b) Keresztezett. 1-ső díj arany oklevél. 2-ik díj ezüst oklevél. 3-ik díj bronz oklevél.

Tinók: 1-ső díj arany oklevél. 2-ik díj ezüst oklevél.

Négyes ökor-fogatok, saját nevelésű állatokkal! 1-ső díj 6 darab magyar arany, 2-ik díj 4 darab magyar arany, 3-ik díj 2 darab magyar arany.

Juh-tenyésztés. (Mindegyikből legalább 2 darab.) 1-ső csoport birkák: 1. Hazai fésűs: Kosok: 1-ső díj 6 drb magyar arany. 2-ik díj 2 darab magyar arany. Anyák: 1-ső díj 4 darab magyar arany, 2-ik díj 2 darab magyar arany. Ürök: 1. díj 3 darab magyar arany. 2. Nemesített: Kosok: 1-ső díj 6 darab magyar arany, 2-ik díj 2 darab magyar arany. Anyák: 1-ső díj 4 drb magyar arany, 2-ik díj 2 darab magyar arany. Ürök: 1. díj 3 darab magyar arany.

2. csoport juhok. 1. Hazai fésűs: Kosok: 1-ső díj 2 drb magyar arany, 2-ik díj 1 darab magyar arany. 2. Nemesített: Anyák: 1-ső díj 2 darab magyar arany, 2-ik díj 1 darab magyar arany. Keresztezett: 1 díj 2 darab magyar arany.

Sertés-tenyésztés. Magyar kondor-szörű. (Mindegyikből legalább két darab.) Kosok: 1-ső díj 4 darab magyar arany, 2-ik díj 2 darab magyar arany, 3-ik díj 1 drb magyar arany.

Kocák: 1-ső díj 4 drb magyar arany, 2-ik díj 2 darab magyar arany, 3-ik díj 1 darab magyar arany.

Süldő malacok: 1-ső díj 4 darab magyar arany, 2-ik díj 2 darab magyar arany, 3-ik díj 1 darab magyar arany. Ezenkívül kiosztatik szükséglet szerint, arany, ezüst és bronz-oklevél.

Pásztorok díjazása. Arany oklevél — névre szóló — : 5 darab. Ezüst oklevél — névre szóló — : 9 darab. Bronz oklevél — névre szóló — : 2 darab. Arany díj 52 darab.

Versenyek: Gazdák versenye 1-ső, 2-ik, 3-ik díj, a lovar egyeslet és a gazdasági egyesület arany díjai. Csikók versenye 1-ső, 2-ik, 3-ik díj, a lovar egyeslet és a gazdasági egyesület arany díjai. Juhászok versenye 1-ső, 2-ik, 3-ik díj, a lovar egyeslet és a gazdasági egyesület arany díjai.

Különlék.

* **Stefánia főhercegasszony** jul. 20-án Balaton-füred vendége lesz. Már tavaly szándékozott Izabella főhercegnővel meglátogatni a Balatont, de a közbejött udvari gyász miatt lemondott e szándékáról. A Stefánia yacht-egyesület idei versenyei alkalmából azonban, mint az egyesület elnökségét értesíté, több napi tartózkodásra Balaton-Füredre fog érkezni. Meg fogja tekinteni az egész Balaton vidékét, a melyre 1870-ben édes anyja, Henriette belga királyné oly kellemesen emlékezett vissza.

* **A hercegprímás ornátusa.** Mindenkinék feltűnt a jubileumi istentisztelet alatt, hogy mi-

lyen ritka pompát fejtett ki a hercegprímás. Nem csoda, mert készült is reá a biboros főpap. Csernoch kanonok már egy héttel a Tedeum napja előtt Esztergomba utazott, hogy a bazilika kincstárában őrzött értékes részben már történelmileg is nevezetes egyházi szerekből kellejen s a nagy alkalomhoz méltóan összeállíthassa az ornátust. Az a kereszt például, melyet a királynak a templomba léptekor a hercegprímás s mise alatt Hornig püspök csókra nyújtott, ugyanaz, a melyre a király a koronázásakor esküdt. A kereszt valódi remekmű s szent ereklye gyanánt a Krisztus keresztjéből való kis darab van benne. Az aranszövésű misemondó ruha, a melyben Vaszary hercegprímás a jubilaris misét mondotta, ugyanaz, a melyben Sczitovszky primás 1858-ban a király jelenlétében, a bazilikát felszentelte. Az infula Simor legdrágább infulája volt, a pásztorbot pedig az, melyet a főváros Simornak jubileuma emlékére adott. A kelyhet és a patenát, melyből a hercegprímás misézett, szintén Simor csináltatta és pedig kétezer darab aranyból. A kehely igen nehéz s ezért ritkán veszik használatba. Az alba — misemondó ing — valódi brüsszeli csipke, a füstölők s egyéb kisebb szerek sulyosan aranyozott tiszta ezüsből valók. Az egész ornátus nagy vagyont ér meg.

* **A koronázási tornaverseny.** Junius 11-én volt a koronázási jubileum unnepének legutolsója a főváros ifjuságainak tornaversenye. Ez a verseny némileg potóltta az elmaradt országos tornaversenyt. A versenyben 1800 fiu vett részt, valamennyi lobogója alatt élén egy katonai zenekarral vonultak ki a városligetbe, az Andrassy-uton keresztül. Az ügyes kedves fiuk, változatos, szindus egyenruhájokban rendkívül eleven, tarka sőt nagy tömegénél fogva imponáns képet nyújtott künn a ligetben aztán tornáztak együtt és külön, szabadgyakorlatban és menetben, végül pedig versenyeztek. A gyakorlatok befejeztével kiosztották a díjakat. A versenyen voltak: Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter, Berzeviczy Albert államtitkár stb.

* **Az egyetem új rektora.** A budapesti tudományegyetemen szombaton volt a rektorválasztás, Eötvös Loránd báró jelenlegi rektor elnöklété alatt. Ezuttal a hittudományi karon volt a sor, hogy rektort adjon az egyetemnek s a tanári karnak két jelöltje közül: Breznay Béla dr. és Bognár István dr. Breznay 11 szavazattal az egyetem új rektora lett.

* **Az uszályleirat.** Néhány héttel ezelőtt leirt a belügyminiszter a fővároshoz az utcatisztítás és locsolás dolgában és meg is emlékezett a most divó női uszályokról, melyek a főváros utcáiban és terein nagy pert vernek fel. Miután az ellen nem lehet tenni semmit, a por ellen azonban lehet, kérte a miniszter, hogy tisztítás és locsolás, valamint a közterek és utcák gyespésítése és befásítása által erélyesebben küzdjenek a por ellen. — A köztisztasági ügyosztály feliratot fogalmazott, mely legközelebb adja neki át, ölenkint 50 kr. kedvezményes áron. A telekadó bizottság azzal az indoklással, hogy a kért telkek átengedése semmiféle összefüggésben nincs a szövetkezet fennállásával és hogy a főváros ez irányban elég áldozatot hozott már, a kérés teljesítésének megtagadását javasolja. A telkek értéke tényleg 300000 frtra megy, míg a szövetkezet által felajánlott összeg az értéknek alig tizedrésze. A bizottság egyidejűleg javasolja, hogy a szóban forgó telket adják el nyilvános árverés útján családi jellegűnek.

„Csacsi.”

Oh mily kedves dolog is volt az, mikor azon a kedves téli estén, a néni, a szép fiatal néni, aki betegen feküdt a másik szobában, a mi gondozásunkra bízta a Sándor urfit.

Már tudniillik a Gizikéire, meg az enyéme. Gizike bele is találta magát pompásan a szerepébe, olyan komolyan hurczolta azt a csunya kis vörös jószágot, mintha a felsőbb leányiskolában a sok észrontó fizika, magasabb mathezis és lélektan mellett a lélekfordásból is külön órákat vett volna.

En pedig egy ötödik gimnazista gyerekhez illő kamaszkodással nevettem rajta a kanapé szögletéből ki-kikandikálva.

Végre is nem állhatta szó nélkül s duzzogó hangon szólt oda nekem:

— Jobb lenne, ha segítene. Keressen egy másik duonát, hadd tegyük abba, talán jobban elalszik.

En erősködtem, hogy elalszik az így is, csak adja ide, miután pedig nem akarta ideadni, hát kikaptam a kezéből, — csak hogy olyan ügyesen kaptam utána, hogy a dunna-kötő kioldódzott s a kis legény gyönyörűségesen kipotytyant a butorozott szobájából az ágyra. Még szerencse, hogy az ágy fölött verekedtünk, mert nem tudom mi történik, ha a földée talál esni.

De így a puha ágy közepébe potytyanva, egésze kedélyesen folytatta a megkezdett notáját, míg mi álmélkodva álltunk fölötte.

Ki pólyázza ujre be! A néni nekem nem mertünk szólni, meg azután a nagy hallgatásából azt vettük észre, hogy elaludt — a dajkát elküldték valamért, — nem volt egyebet tenni, mint hozzáfogni a dologhoz.

Képzelték önök, micsoda isteni ügyesség-gel fogtunk hozzá.

Hol az egyik lába, hol meg a másika maradt ki a dunnából, hol meg a feje is benne volt, egész kopasz kis feje, csak a főkötője csücske látszott ki.

Mikor azután mégis valahogy csak elkészültünk, Gizike nagy büszkén emelte föl Sándor urfit új toilettjében s míg a nagy munkában kibomlott aransárga haja mint valami arany-felhő fogta be egész kedves festői alakját — parányi piros ajkait odapasztotta az új dalba kezdő fiatal ur ajkaira — én pedig csak néztem irigy vágyggyal az egész jelenetet s homályos sejtélemmel olyanfélét éreztem, hogyha ötödik gimnazistaságom fölálódzásával is, de jó lenne most cserélni azzal a kis porontyval.

Gizike pedig abbahagyva a csokolózást, ajkait lepitytyesztve kicsinylő hangon szólt oda nekem:

— Édes Istenem, hát maga még ehez sem ért!

— Maga sem ám, pedig maga leány — vetettem oda büszkén.

A másik szobából meg egy hosszú hangos kacagás kísérletében behallatszott a néni hangja:

— Csacsi!

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és hétfőn délután 6 órakor a Margit-fürdőben.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig d. u. 2-5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Jun. 14. A gazdasági egyesület 25 éves jubileuma.

Jun. 19. A nőegylet közgyűlése.

— **Személyi hírek.** Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök ma éjjel két órakor érkezik a rendes személyvonattal Debreczenbe, honnan a hajnali külön vonattal megy a Hortobágyra. Gróf Bethlen András földmivelésügyi miniszter ma este a gyorsvonattal érkezik városukba. Mindketten a város vendégei. Gr. Bethlen Gábor az Emke elnöke, gr. Korniss Viktor az Emke alelnöke és Vörösmarthy Béla budapesti kir. táblai tanácselnök, továbbá gróf Korniss Károly szerepi birtokos nejével: Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter leányával a hortobágyi állatkiallítás megtekintésére a ma esti gyorsvonattal érkeznek városunkba.

— **Ismerkedő estély.** A gazdasági egyesület a hortobágyi állatbemutatóra városunkba érkező vendégek tiszteletére ma este a „Bika” szálloda nagytermében ismerkedő estélyt rendez.

— **A közművelődési egyesületek kongresszusa Debreczenben.** A közművelődési egyesületek kongresszusa tárgyában, melyet az E. M. K. E. közgyűlésének határozata értelmében az 1893. évben Debreczenben tartanak meg, Dégenfeld gróf a hajdumegyei főispán s Simonffy debreczeni polgármester kijelentették, hogy örömmel fogadják a közgyűlés eme határozatát. A teen-

dőket illetőleg azonban csak akkor intézkedik a város, mikor az E. M. K. E. hivatalból értesíti határozatáról Debreczen városát és az itteni választmányt. A kongresszus előmunkálataival megbízottak megkezdik működésüket, míhelyt az igazgató választmány első ülését megtartotta.

— **Bírói kinevezés.** A király az igazságügy-miniszter előterjesztése folytán Dull János zilahi törvényszéki bírót a debreczeni kir. ítélőtáblához bírákúl nevezte ki.

— **A hortobágyi állatbemutató rendező gazdasági egyesületből alakult központi bizottság,** f. hó 12-én tartotta meg a bemutatás napját megelőzőleg utolsó ülését Váczi János, később Simonyi Imre polgármester elnöke alatt.

A megelőző ülések jegyzőkönyveinek felolvasása és azok tudomásul vétele után, a gyűlés örvendetesen vette tudomásul a földművelésügyi miniszternek: Bethlen András grófnak azt a leiratát, melyben az állatbemutató és díjazás fővédnökségét elfogadja. Egyidejűleg a miniszter a tárczája költségvetésének terhére kiutaltványozott az egyesületnek, kiállítók és pásztorok díjazására 1480 frtot, mit a gyűlés köszönettel vett tudomásul.

Ságy Gyula, a Máv. debreczeni üzletvezetőségének főnöke, ki egyuttal az adhoc vasuti bizottság elnöke, bejelentette, hogy a Máv. igazgatósága az egyesület fölkerésére, a Debreczen-Ohat-Kócs utvonala díjgyorsítást, kilométerenként 2 frtban állapította meg, melyben várakozási illeték nincs felszámítva; az igazgatóság rendelete szerint az összeállítandó két különvonat mindegyike 2. és 3. osztályú kocsiokból fog állani, összesen 1100 ülőhellyel. A kiadott vendég- és menettérít jegyek érvényesek a különvonatok bármelyikére és az egyesületnek, a vasut által kiküldendő ellenőrző közegek összeszámlása szerint utazó közönség után fejenként kell megfizetni a viteldíjat.

Egyben jelenti Ságy Gyula, hogy Füzesabony állomásról ma délután 5 óra 15 perczkor indul egy különvonat, mely este 10 óra 22 perczkor fog megérkezni Debreczenbe, 50 első osztályú kocsiiban elhelyezkedett vendégekkel. — Ugyancsak Füzesabonyból indul f. hó 14-én reggel 4 óra 30 perczkor a Hortobágyra egy különvonat, mely 100 ülőhellyel lesz kihasználva.

E közben Simonyi Imre polgármester foglaltatva el az elnöki széklet, bejelentette, hogy Szapáry Gyula gróf miniszterelnök hoinap, e hó 14-én reggeli 2 órakor fog megérkezni a gyorsvonattal Debreczenbe, honnan a hajnalban induló különvonattal rándul ki a Hortobágyra.

Gróf Bethlen András, földművelésügyi miniszter már ma megérkezik és valószínű, hogy a földmives iskolát fogja megsejlelni. Torony Béla miniszteri tanácsos ma a Hortobágyra érkezik és a Debreczenből kirándulót ott fogja bevárni.

Az egyesület titkára jelenti, hogy Csávolszky Lajos országgyűlési képviselő a neki küldött tíz vendégjeggyel beszámolt; többek között a kiállítás megtekintésére városunkba érkeznek gróf Bethlen Gábor az Emke elnöke, gróf Korniss Viktor, az Emke alelnöke és Vörösmarthy Béla, a budapesti kir. ítélőtábla tanácselnöke.

A körünkbe érkező miniszterek fogadtatására a vasuti állomásnál Dégenfeld József gróf főispán, Rásó Gyula, kir. tan. alispán és Simonyi Imre kir. tan. polgármester fognak megjelenni; a minisztereket a Hortobágyon a gazdasági egyesület elnöksége fogja fogadni.

A vendégelhelyező bizottság jelentése szerint kiadatott 1014 vendégjegy, melyek közül 310 idegen vendég részére küldött jegy jelentkezési lapja érkezett vissza; ugy ezeket, mint más uton jelentkezett vendégeket, összesen 629-et az egyesület magánházaknál szállított el. Elhatározta, hogy a vasuti állomásnál jelentkezési irodát állít fel az egyesület. További menettérít jegyek, tekintettel arra a körülményre, hogy a vasuti gépek vonóképessége teljesen ki van használva, a már eddig jelentkezett vendégek szállítása által, — nem fognak kiadatni.

A jutalomdíjakat a titkár által felolvasandó lajstrom alapján Bethlen András gróf miniszter, a kiállítás védnöke fogja kiosztani.

Békésy László egyleti titkár előter-

jesztésére tervbe vétetett, hogy a városunkba érkező minisztereknek és a kiállítás vendégeinek f. hó 15-én a város nevezetességeit fogja a gazdasági egyesület bemutatni. A többek között be lett jelentve a látogatás a kollégiumban, a belső gazdasági tanintézetben és a dohánygyárban.

Midőn még Berger Henrik bizottsági tag felszólalása alapján intézkedett az ülés, hogy egészségügyi tekintetből megfelelő jégmenyiség szállítassék ki a Hortobágyra, elnök az ülést feloszlatta.

— **A debreczeni függetlenségi és 48-as párt** tegnap d. e. 11 órakor tartotta meg szervezkedő közgyűlését a „Margit-fürdő” dísztermében, mely egészen megtelt párttagokkal. Kertész János pártelnök üdvözlőlvén a szép számban megjelent elvtársakat, tudatja, hogy a párt tisztikarának és választmányának mandátuma lejárt, elérkezett tehát annak az ideje, hogy újra szervezkedjék a párt és tisztikarát és választmányát új erővel felrisszítse. A szervezkedő közgyűlés további vezetésére fölkeri Thaly Kálmán orsz. gyűl. képviselőt, a debreczeni függetlenségi és 48-as párt tiszteletbeli elnökét. Kovács József ügyvéd meleg hangon üdvözlö az elnöki széklet elfoglaló Thaly Kálmánt, kit a párttagok harsány éljenzéssel fogadnak. Thaly Kálmán köszönetet mond a szives fogadtatásért s a közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére fölkeri Dr. Kocsár Gábor ügyvédet, majd bemutatja az elvtársaknak Okolicsányi Lászlót, a kápolnai vál. kerület országgyűlési képviselőjét, ki nem egyedül azért jött Debreczenbe, hogy a hortobágyi kiállítást megtekintse, hanem főleg azért, hogy Debreczen függetlenségi érzelmű polgárságával megismerkedjék. (Éljenzés.) Örömmel jelenti, hogy 20 évi küzdelmeink gyümölcse érni kezd. Utal a koronázási jubileumra, mely ünnepségekben elveinek érintetlen maradásával vett részt a függetlenségi és negyvennyolcas párt. — A nemzet ünnepe egyhangú volt s abban teljes tisztelettel és hódolattal osztozott a függetlenségi párt. A kormánynak számolnia kellett a 105 függetlenségi képviselővel. Kikötötte a párt, hogy csak egy vesz részt a jubileumi ünnepélyekben, ha ez alkalommal a 67-iki kiegyezést dicsőíteni nem fogják. Ezt a kormány tudomásul vette s biztosította róla a pártot, hogy a 67-iki kiegyezés dicsőítése nem fog megtörténni s az üdvözlő beszédek előre közöltettek a párt vezéreivel. Valóban ugy is történt, hogy a koronázási jubileum ünnepségein a 67-iki kiegyezést nem dicsőítette senki, csak magát a koronázás tényét. Ez nagy vívmány, nagy erkölcsi győzelem volt. Sebeß György azon óhajának ad kifejezést, hogy a szervezkedés halasztassék el egy későbbi összehívandó közgyűlésre. Ezt azonban a közgyűlés nem fogadja el, hanem elhatározza az azonnal való szervezkedést. — Benedek János azt indítványozza, hogy az eddigi tisztikar és választmány ismét bizassék meg a párt ügyeinek vezetésével. Somogyi Pál kéri az intéző bizottság proppozíciójának felolvasását Dr. Kocsár Gábor jegyző felolvassa a javaslatba hozott elnökök és választmányi tagok neveit s a közgyűlés az előterjesztést minden változtatás nélkül elfogadta. E szerint a debreczeni függetlenségi és 48-as párt ujonnan szervezett tisztikara és választmánya a következő: Tiszteletbeli elnökök: Thaly Kálmán és Kiss Albert orsz. gyűl. képviselők. Elnökök: Bekény Péter, Kertész János és Dr. Tóth János orsz. gyűl. képviselő. Alelnökök: Dr. Legányi Gyula, Szóke János és Kertész Mihály. Kerületi elnökök: Szikszay Gyula, Kovács József és Kovács Gábor. Utcza elnökök: Péterfia-utcza: Somogyi Pál és Salánki Ferencz. Csapó-utcza: Kiss József és Bácsi András. Hatvan-utcza: Márton Imre és Jámor I. Piac-utcza: Márton Imre és Kulcsár József. Czegléd-utcza: B. Nagy János és Bartha Dániel. Varga-utcza: Dr. Kocsár Gábor és Pethő István. Pénztárnok: Bácsi László. Ügyvéd: Dr. Bakonyi Samu. Jegyzők: Jenei Miklós, Nagy és Kósa Barna. Választmányi tagok: Könyves Tóth Kálmán, Beke Mihály, Szikszai Szabó József, Rab László, Szabó József. Sebeß György, Jenei József, Szikszai Ferencz, Keszei József, Lisztes János, Zöld János, Polgári Sándor, Boros László, Dr. Ton Antal, Freund Jenő, Szilágyi Bálint, Horváth József.

— **A tiszántuli ev. ref. középiskolai tanár-egyesület** által 1892. július 3-án és 4-én Szat-

máron tartandó közgyűlés programja. — Julius 2-án: Délután 6 óra 26 perczkor megérkezés Debreczen felől. — Délután 7 óra 15 perczkor megérkezés M.-Sziget felől, — elszállásolás. Este fél 9 órakor találkozó a társas kör üvegtermében. — Julius 3-án: Délelőtt 8 órakor állandó bizottsági ülés a városház tanács-teremben. Ennek tárgyai: 1) A közgyűlés elé terjesztendő jelentések bemutatása. 2) Az írásban benyújtott indítványok előleges átnézése. 3) Folyó ügyek. Délelőtt 9 órakor közgyűlés a városház dísztermében a következő program szerint: 1) Elnöki megnyitó. 2) Jegyző és pénztárnok jelentése. 3) Számadás vizsgáló bizottság jelentése. 4) Tanügyi szemle Kulcsár Endrétől. 5) A nemzeti nevelésről, Dr. Öreg János. 6) A szatmár-németi ev. ref. gimnázium története 1880-tól, Bakcsy Gergely. Délután 2 órakor közebed a nyári szinkörben. Délután 5 órakor gyám- és nyugdíjintézeti közgyűlés, ennek tárgyai: 1) Pénztárnoki jelentés. 2) Számadás vizsgáló küldöttség jelentése. 3) A bizottság által beterjesztett ügyek tárgyalása. 4) Folyó ügyek, indítványok. Julius 4-én: Délelőtt 9 órakor a közgyűlés folytatása. Tárgyak: 1) A tisztikar lemondása, tisztujtítás. 2) Országos ev. ref. tanáregyesület ügye, Elek Lajos. 3) A classica philologiai oktatás köréből, Dóczy Imre. 4) Az izomműködés kapcsolata szellemi életünkkel, Dr. Hantz Jenő. 5) Folyó ügyek s indítványok tárgyalása. 6) Szavazatszedő bizottság jelentése. — A központi bizottság fölkeri az illetékes tanárkarokat, hogy a nyug- és gyámintézeti, továbbá az egyesületi pénztárról vezetett s a központi bizottság által megvizsgáltott számadások utóvizsgálása végett saját kebelük-ből küldjenek ki egy-egy tagot, kik ezen feladatok Debreczenben, a közgyűlés előtti napon, július 2-án teljesítendik, mely célból ezen nap délelőtti 7 órakor a gimnáziumi irodában tartandó ülésre meghivatnak. — A közgyűlésen csak azon indítványok tárgyalatnak, melyek legkésőbb a közgyűlést megelőző napon, írásban benyújtattak az egyesületi elnökhöz. — A közgyűlésen megjelenni szándékozó egyesületi tagok, küldötték és vendégek sziveskedjenek bejelenteni eme szándékukat június 20-ig Elek Lajos egyesületi jegyzőnél, (lakik: Fűvészkert-utca 1880. szám), hogy az elszállásolás ügyében idejében lehessen intézkedni.

— **A Zion betegsegélyző egyesület** f. hó 11-én sikerült táncvizsgalmat rendezett a „Margit-fürdő” dísztermében, melyet hangverseny előzött meg. Rácz Károly és zenekarának precize előadott Rákóczy-indulója után Békés Sándor határozatosan szavaltta el Kiss József Jehová-ját. Wienawsky Legendáját és ismert hangverseny darabját, a dallamos mazurkát nagyon szépen és szabatosan játszotta Friedmann József zenetanár, kit zongorán a közben visszalépett Steinacker S. helyett a fiatal Szilágyi Sándor kísért. Ezután Hirsch Jenny, az ismert szép althangu műkedvelő énekelte Schubert klasszikus Vándor-át Hites Lajos tanár zongorakísérete mellett; ezt a számot követte Weinberger Margit zongorajátéka, Liszt nehéz átíratu Rhapsodiáját bámulatosan szép technikával interpretálván. Katona Imre ezután rövid felolvasást tartott a férfiaknak a nőkről. — A következő számot Friedmann József hegedűjátéka képezte, ki Hubay Csárd a jeleneteit szépen variálta. A piéce de resistance Hirsch Jenny érzéssel előadott magyar népdalai képezték. — A közönség minden számát a hangversenynek élénken megtapsolta. — Hangverseny után a közönség táncra perdült és a kedélyes táncvizigalomnak a kelő nap vetett véget. — Jelen voltak a többek között: Asszonyok: Lippmann Sámuelné, — Feischl Károlyné, Dr. Popper Alajosné, Berger Jenőné, Biedermann Józsefné, Schmiéd Sámuelné, Dr. Brüll Bertalané, Zelinkáné, Simonovitsné, Spitz Gyuláné, Weinberger Lajosné, Stern Józsefné, Stern Győzőné, Weisz Sándorné, Márkus Mikzsefné, Zivuskáné, Friedmann Józsefné, Bermann Ferenczné, Winkler E.-né, Schwarcz M. L.-né, Klein Dávidné, Neumann J.-né, Steier Gyuláné, Dr. Kardos Samuné, Várady Józsefné, Gabányiné, Fried Ignáczné. Leányok: Rosenthal Szeréna, Neumann Matild, Winkler Anna, Feldmann nővérek, Spitz Etel, Spitz Lina, Neuman Sarolta

Etel, Vilma, Rosenberg Berta (N.-Várad), Groszmann nővérek, Reich Berta, Schirf Róza, Klein Róza, Hitesy Czerlin, Berger Margit, Weinberger Vilma, Klein Szeréna, Scheer Janka, Rózsa Margit (Ujváros), Hirsch Jeni, Weinberger Margit, Rosenczweig Etel, Schneer Leona (Karczagról), Schneer nővérek (helyben), Lustig Mariska, Löw Sarolta, Szilágyi Erzsike.

— **Koponya a pinczében.** Koh n Henriknek a kis piacon álló üzleti pinczéjében tegnapelőtt délután valami hordót mozdítottak el egyszerűen a föld beszakadt s azon a helyen koponyára találtak. Az épület helyén különben régen valami baráttemplom állott, annak volt ott a temetkezési helye; nem is az első eset, hogy itt már koponyára akadtak.

— **A debreczeni zenéde évzáró vizsgáit** következő napokon tartja meg: F. hó 16-án d. e. 10—1 óráig vizsgáznak: a zongora iskola leány osztálya (tanár Emmert Antal) és az ének iskola növendékei (tanár özv. Zivuska Ferenczné.) D. u. 5 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$ óráig a hegedű iskola növendékei, valamint a zongora iskola fiók növendékei (tanár Hitesy Lajos.) F. hó 17-én d. e. 10 $\frac{1}{2}$ —1 óráig: a zongora iskola nőnövendékei, (tanár Hitesy Lajos.) F. hó 23-án d. e. 10 $\frac{1}{2}$ —1 óráig a zongora képezde, d. u. 5 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$ óráig az általános képezde leány és fiók növendékei, (tanár Sz. Nagy Karoly.)

— **A Debreczenbe készülő Szidoliak szerencséje.** A városunkba előadásokat tartani készülő s a jelenleg Aradon bűmulatraméltó ügyes mutatóványaikkal általános tetszést arató Szidoli testvérpárt tegnap nagy öröme érte. Tegnap értesítették őket, hogy egy hosszú örökségi per az ő javukra dőlt el, minék következőben ötvenezer forint birtokába jutottak. A pénz pedig arra akarják felhasználni a vállalkozó szellemű fiatal czirkusz tulajdonosok, hogy még jobban megnagyobbítsák amugy is már tekintélyes lovardájukat. Már ezzel a még inkább megnagyobbított lovardával szándékoznak Debreczenbe jönni.

— **A polgármester jogköre.** Zsidó házasságok kötése és felbontása tárgyában, 1863. november 3-án 16,940. sz. a. kibocsátott udvari rendelvény 7. §-ban az van mondva, hogy a második és harmadik kihirdetésről felmentést — szabad királyi városokban — a „város bírāja” engedélyezi. A bír. szervezéséről szóló 1871-iki törvények megszüntették a városi törvényszékeket, a mennyiben ezek hatásköre a kir. járásbíróságok és kir. törvényszékek között lesz felcsúszva. 1871. óta Debreczen város polgármestere hivatala következtében megtagadta zsidó jegyeseknek a dispensáció kiadását azon indoklással, hogy a polgármester többé nem bírja a városnak és a feleket a kir. trvszék elnökségéhez utasította. Amde a trvszéki elnök nem merete kiadni a dispensációt, mert ő meg nem a város, hanem a trvszék bírja. 21 év óta tényleg tehát Debreczenben soha zsidó jegyesek dispensációt nem nyertek. Ezen kétségtelenül abnormis állapotot segitendő. Zöld Mihály tanácsnok iniciatívájára a város polgármestere hivatalból felirt a minisztériumhoz, hogy végre valahára döntse el a kérdést, hogy kit illet meg Debreczen városában a dispensáció megadásának joga. Alábbiakban közöljük a vallás és közoktatásügyi minisztériumnak erre vonatkozó rendeletét, mely a kérdést végleg eldönti. 32.045 szám. A város polgármesterének f. évi április hó 20-án 467 eln. sz. a. kelt s a belegyminiszter ur által hozzám áttett felterjesztése, melyben annak eldöntését kéri, hogy zsidó házasságok kihirdetések alóli felmentés joga szabadkirályi városokban kit illet meg, értesitem a közönséget, hogy miután az 1878 évi 16,619 sz. a. kelt itten republikált rendeletben megnevezett oly hatóságok helyett, melyek ma már nem lettezek, a helyökben fenálló vannak hivatalba eljárni; s minthogy a kihirdetések alóli felmentés nem bírói, hanem közigazgatási hatóságok teendőjét képezi, ennek folytán a fennidézett kancelláriai rendelet 7. pontjában említett „város bírāja” helyett immár a város polgármesterét illeti meg a második meg a harmadik hirdetés alóli felmentés joga. Budapest 1892. évi május hó 25-én. A miniszter meg bízásából Madách sk osztálytanácsos.

— **Budapesti látogatók lapja.** Mielőtt érdemleges méltatásába bocsátkoznánk a Debreczen sz. kir. városa által 800 forinttal segé-

lyezett Budapesti Látogatók Lapja „Debreczen írásban és képekben” czimét viselő legújabb füzetének, — röviden jelezni kívánjuk annak megjelenését. Nem foglalkozunk annak külső kiállításával, sem beltartalmával, tüzetesen; csak negyven visszatetsző, hogy az adhoc szerkesztőbizottság által elfogadott és közlésre kijelölt cikkeknek egy jókora részét nem látjuk. Az pedig, hogy míg magánvállalatok hasábotok foglalkoznak el, Csiky Lajos tanár ur Debreczen városa iskoláiról csak husz sort és jótékonyági intézeteiről ugyanannyit tudott írni. Legközelebb különben még visszatérünk hasábotok foglalkozni. Addig is kalmunk azt érdeme szerint méltatni. Addig is annyit jegyzünk meg, hogy Debreczen városa hatósága és az adhoc alakult szerkesztő bizottság felsültek.

— **Vizsgarend.** A debreczeni ev. ref. főiskolában az 1891—92-ik tanévet berekesztő vizsgálatok a következő renddel tartatnak meg: Junius 15-én délelőtt 8 órakor hálaldó istentisztelet a kollegium maternében.

A) A theologiai akadémiában: Junius 15-én kezdődőleg az I., II., III., IV-ik éves hittanhallgatók záróvizsgái az illető tudományok rendes óráin és tantermeiben. Junius 27 és következő napjain theologiai alapvizsga. — B) A jog- és államtudományi karnál: Junius 19-én délelőtt 11 óráig az alap- és államvizsgálatok letétele végett a folyamodványok kelően felszerelve beadandók az igazgatóhoz. — Junius 20-tól fogva a hó végéig alap- és államvizsgálatok a gyűlésteremben. C) A főgymnasiumban: Junius 14-én a VIII-ik osztály vizsgálatok a természettani teremben. Junius 17-én VII-dik osztály az imateremben, I-ső osztály a) délelőtt, b) délután a természettani teremben. Junius 18-án VI-dik osztály az imateremben; II-dik osztály a) délelőtt, b) délután. Junius 19-én délelőtt 9—11 óráig a francia nyelv és gyorsírás a VII-dik osztály terében; délután testgyakorlat 5—6 óráig az I—IV-dik osztálybelieké. 6 óráig fogva a V—VII-ik osztálybelieké. Junius 20-án IV-dik osztály a) az imateremben, IV-ik b) a természettani teremben. Junius 21-én V-ik a) osztály délelőtt, V-ik b) délután az imateremben, III-ik osztály a természettani teremben. Érettségi vizsgálat: Írásbeli: Május hó 23. 24. 25. 27. 28. Szóbeli: Junius hó 24. 25. 27. 28. D) A tanítóképezdeben. Szigorlatok junius 9—23-ig az illető tantermeiben. Nyilvános vizsgálatok junius 24—25. napjain az akadémiái VI. tanteremben. — Mely vizsgálatokra a t. szülőket, tanügybarátokat tisztelettel meghívjuk. Az igazgatóság.

— **A helybeli róm. kath. elemi fiu- és leányiskolákban** az évzáró nyilvános vizsgálatok a következő napokon lesznek: junius 14-én az I. fiuosztályban, 15-én a II. fiuosztályban, 17-én a III. fiuosztályban, 18-án a IV—V. fiuosztályban, 20-án az I. leányosztályban, 21-én a II. leányosztályban, 22-én a III. leányosztályban, 23-án a IV. leányosztályban, 24-én az V. leányosztályban, 25-én a VI. leányosztályban, 27-én és 28-án a magántanulók vizsgálatok, 29-én Te Deum. A vizsgálatok reggel 8 órakor kezdődnek. Ezen vizsgálatokra a t. cz. szülőket és a tanügybarátait tisztelettel meghívjuk. — Debreczen, 1892. június 13-án. Az igazgatóság.

— **A debreczeni jótékony nőegylet** 1892. június hó 15-én szerdan d. u. 5 órakor az Árvaház gyűléstermében választmányi gyűlést tart, melynek tárgyai: közgyűlés előkészítése: új alapszabályok és Árvaházi szabályzás.

— **A kitüntetett halott.** Tulajdonképp indiszkrecziót követünk el, midőn a gazdasági egyesület által kitüntetendő pásztorok közül egynek a nevével eláruljuk. Vásári István, a felhajtó bizottság tagja a tegnapi gyűlésen azt jelentette, hogy Kiss Bálint pásztor. Kit a felhajtó bizottság ajánlatára a szűkebbkörű bizottság is ajánlott kitüntetésre, a mult héten meghalt. A gyűlés, tekintettel arra, hogy a megboldogult a kitüntetést szolgálata jutalmául méltán megérdemelte, egyhangulag elhatározta, hogy a megboldogult nevére kiállított oklevelet és a részére szánt aranyjutalmat, a halott érdemei elismerésül az özvegy részére kiadja.

— **Az „István” gőzmalom-társulat munkásainak** önképző és segélyező köre által folyó év június hó 18-án, szombaton a „Margit-fürdő” villanyvilágított dísztermében saját pénztára javára tartandó zártkörű nyári tánc-

vigalmat rendez, melyre a belépti díj személyenként 60 kr. A zenét Kiss Pista közkezdveltségű zenekara szolgáltatja. Kezdeté 8 órakor.

— **Uj vicinialis vasut.** Dr. Kepes Gyula ügyvéd és Fisch Béla mérnök fővárosi lakosoknak megengedte a kereskedelmi miniszter, hogy a B.-Ujfaluból kiindulólag — Péterszeg, Gáborján, Henczida, Esztáron át Pocsajig és Henczidától Konnyáig vezetendő helyi érdekű vasutnak előmunkálatait megkezdhessék s felhívja a vármegye közönségét, hogy ezen munkálataikban szivesen támogassa őket.

— **Köszönet nyilvánítás.** Az iparos tanulok számára ösztöndíj czimen kegyes adományokat küldöttek: Szedlák József, Tóth Kálmán, Weisz Sándor urak egy szakértő vizsgálatért részükre megítélt 9 frtra menő összeget. Tek. Szikszay József ur 2 darab régi ezüst tallért, a szabó és szűrszabó társulat 3 frtot, a csizmadia társulat 5 frtot, Serli Ede ur az építető ipartársulatnak az ipariskolát illető lapnak 1891. és 1892. isk. évre eső kamatait 23 frt 18 krt, a timár társulat 5 frtot. Fogadják az ip. isk. bizottság s a jutalmazandó iparos tanulók szives köszönetét. További kegyes adományokat az ip. iskolai bizottság felhatalmazásából köszönettel elfogad és nyugtatóványoz Dóczy Gedeon, ip. isk. igazgató.

Népünnepély a Margit-fürdőben.

Annyi nép még nem volt a „Margit-fürdő” telepén, mint tegnap délután a Szikszay Gyula által rendezett népünnepély alkalmával. A közönség érdeklődése oly nagymérvű volt, hogy a harminczkét rendező nem győzte a különféle pénztáraknál a jegyfeltűzést ellenőrizni s bizonyára nagyon szép számmal lehettek olyanok, kiknek éppen semmibe sem került a belépés.

A szerdáról elhalasztott népünnepélynek forró nyári nap kedvezett. Az ágyulövések után ömlött a nép s közel egy óra alatt ott hullámozott a néparadat a korlátoktól elzárt versenytér körül. A korcsolyatér érdekes képet nyújtott a sátrak s különféle látványok halmazával s maga a terület, különösen pedig a nagyterem perronja csinosan volt díszítve.

A népünnepélyről következőkben számol be tudósítónk:

A fürdő elzárt területének korcsolyaterületén állott a körülkorlátozott pályatér, melyet szép elrendezéssel a versenyekre tartott fenn a rendezőbizottság. Mindjárt a bejáratnál állott a czukrázsda s ahöz közel a katonazenekar, mellette Rác Károly játszottak.

A korcsolyatér nyugati oldalán sátor mellett felfelbőgző állott. Ott láttuk a Czinkotai itczét, a Talpig rongy-ot, az Utolsó garast, a Teli butykost s mellettük pereczes, mézeskalácsos és debreczeni béleses sátrakat.

Egy némelyik csárda bejáratánál: „Gyere be rózsám, gyere be; itt van a jó bor ide be” s „Hogyha pajtás szomjazol, gyere be itt jót iszol” feliratok állottak.

A forró délutáni órákban már gyülekezett a népünnepély iránt nagy érdeklődést tanúsító közönség s helyet foglalt a sátrak előtt felállított asztalok mellett. Minden sáturnak megvolt a saját udvari zenekara, a közönség nem panaszkodhatott, zenében volt része.

Az óránként elhangzó mozsárgyú lövések után beözönlő nép, egy darabig csak türelemmel nézegetett s járt-kelt a sátrak előtt, de midőn a Ronetti testvérek megkezdették a pályatér felállított tribünön mutatóványaikat, összefutott a nép. A korlátokat átlépték, több helyen áttörték s a tűzoltók kordonjával sem bírták többet a nagy néptömeget a versenytérrel leszorítani. Mindenfélé, még kívülről is, fák és árboczok, megakerítés tetejéről ezer és ezer ember nézte az akrobaták mutatóványaikat. A Palotay Frigyes fogoroművész mutatóványa, különösen megragadta a közönség figyelmét. Négy asztalt és huszonnégy széket a fogával tartott ki. A drót köntelen játszó Reischer Frigyes mutatóványaikat, már asztalok és székek tetejéről nézték, de mert magasabban volt, mindenki láthatta.

Csak ezután vették kezdetüket a különféle versenyek. A nép által ellepelt pályatérén alig bírtak egy kis helyet szorítani, ahol gyors egymásutánban a futás, hátra futás verseny folyt le. Nem volt érdektelen a zsákban futás sem;

a közönség jóízűen kaczagott, ha egy-egy versenyző eibe esett a másiknak. A birok-versenyt a tribünön tartották meg. Négy akrobata gyerek harcra készen gyürte neki az ingujját s a lelkes birkozók csak úgy rángatták le lábukról a csizmákat, hogy az állást a biroknál biztosíthassák. Az utolsó pár harca a legérdekesebb volt. Sokáig izzadt a két gyermek, míg aztán egyik ugyancsak a tribühöz teremtette a másikat.

A számár-versenynél három csacsit neveztek, de csak két lovas, akarom mondani számáras lépett a lóra vagyis a számárra.

Volt is mindjárt kaczagás, csakhogy az összefutott néptől nem tudott futtatni a számáras a r. s. Az egyiket pedig éppen közre zárta a néps a nagy körben jóízűen mulatot a legelő számaron. Ez a jámbor nagyfülű verseny számár nem akart futni, csak úgy rága a pályatérén egy-egy kis helyen a legázait fűvet. Nem respektálta a versenyfutásra kézzel lábbal nógató atyafi jóindulatú bizgatását s legelése közben ugyancsak rugdosott hátra. A közönség pedig ezen kitűnően mulatott.

Majd aztán a csárdás verseny s a kötél húzás folyt le. A rengeteg gyermekserég még ejis szakította a nagy kötelet. Mikor pedig a jutalmul ígért hordó sört csapra ütötték, egy-egy pohár itókáért elkecseregett harcz keletkezett. Egyik a másik szájából kapkodta el a poharat s így itták még csak azok is a sört, a kik talán egy húzással sem segítettek elő a nyerést. Persze verni mind verte a mellét hogy része volt a sikerben.

Nem kevésbé érdekes képet nyújtott a pózna mászás, ahol egy paraszt gyereknek jutott ki a nagy éljenzésből. Hosszu küzdelem után a magas póznán elérte az ébresztő órát s mikor kezéhez kaparította édes gyönyöréssel himbálta meg a levegőben, hogy lássa mindenki az ő nagy jutalomdíját. Vitél fel magával egy biciklét is ugyancsak aprított le a labdát, dobott bábót s más játékszereket. Egész halmazával vitte a sok nyeregmentárgyat az érdeklődéssel körülte seregülő néptömeg között. Mikor az órát levette, mozsár ágyu lövés mellett éljenzettek meg.

Ebben a pillanatban szállott légbe a nagy papir léggömb, mely érdekes látványt nyújtott.

A tűzijáték után műkedvelő előadás vette a nagyteremben kezdetét. Először sikerült csoportosításban „Hódolat a magyar kiálynak” csimmal láttuk görög-tűzfény mellett némakeplett majd lelkes tapsvihar mellett tánczolta a magyar nemzeti tánczot Moldován Boriska és Bódogh Béla. Csak ezután kezdődött egy kis népszimnű. A műkedvelők igyekezettel állottak meg helyöket s a közönség tetszészajából nem egyszer bőven volt részük.

Az előadást késő reggelig tartott sikerült tánczvizalom zárta be, melyen közel százhusz pár tánczolta az első négyest.

A népünnepély jól sikerült s mindenkinek volt alkalma még a nagy tolongásban is szórakozást találni.

A közönség köréből. *)

Tiltakozás.

A budapesti látogatók lapja legutolsó Debreczent tárgyaló füzetében nevem aláírásával je-

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

lent meg egy Debreczen iparát és kereskedelmét tárgyaló közlemény. Megbotránkozva láttam azonban, hogy abból egy csomó nevezetes iparvállalat és pénzintézet neve kimaradt, úgy hogy a saját reputációm érdekében is tiltakoznom kell közleményem önkényű megcsönkítése ellen. Anynyival is inkább, mert közleményemet a szűkebb körű bíráló bizottság előtt felolvastam és Komlóssy Dezső ur mint elnök a jelen volt tagokkal együtt egész terjedelmében elfogadták.

Amikor a nevezett közleményt irtam, nem sejtettem, hogy azzal vezérfonalat adok Eichner Soma kezébe, ki ezen vezérfonál során kereste föl a megpumpolandó czégeket. Határozott tudomásom van arról, hogy többeket, kik a kívánt összeget megadni hajlandók nem voltak, azzal fenyegette, hogy nevüket kihagyja. Tényleg kihagyta a Szikszay, Rössler-Berger, Tóth Béla-féle gőztéglagyárakat, Balogh Mihály cserépkályhagyárát, a Stern József és testvére czég kefégyárát, a Harsányi-féle gőzparquetgyárát, szappanos iparosok társaságát stb., az alföldi takarékpénztárt, a kölcsönös segélyző egyletet.

Hiszen igaz, hogy a kihagyott czégek melöltetéseikkel semmit sem veszítenek — valamint bizonyos vagyok benne, hogy a befigurálás az illető czégeknek egyetlen vevőt sem fog hozni — de anyni bizonyos, hogy a Debreczen iparáról és kereskedelméről szóló ismertetés hiányossá és fogyatékosá vált.

Tiltakozom az ilyen visszaélés ellen, tiltakozom, hogy jóhiszemű közleményem ilyen gseftelési czélokra zsákmányoltassék ki.

Debreczen, 1892. június 13.

Dr. Szántó Sámuel
ker. akad. tanár.

Kardos László

Czegléd-utca.

Ajánlja legválasztékosabb raktárát,

fehér gyölcs,

szines szélű és egészen szines vászon

ZSEBKENDŐKBŐL

fehér és szines czérna-batiszt

kendőcskékből

hölgyek és urak használatára.

Különlegesség.

Szines szélű vászon zsebkendők csinosan himzett betűvel
ducentje 2 frt 80 kr.

198.

1892. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. j. bíróságnak 6520.1892. p. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kun József és Rózenthal Dániel részére Topán Lajos helybeli lakostól 160 és 150 forint 15 kr. tőke, ennek 1892. évi márcz. hó 12-ik napjától számítandó 6% kamatai, és eddig összesen 78 frt 77 kr. perköltség erejéig 1892. évi márczins hó 6. és 12-én bíróilag lefoglalt és 793 frt — krra becsült bolti árucikkek és fölszerelések, ingóságok, 1892. évi június hó 22-én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és alperes csapó-utczai 327. sz. a. bolthelyiségében megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adatni.

Debreczen, 1892. évi június hó 12.

Várady,
birói kiküldött.

Üzlet átalakítás miatt

a legújabb

NYÁRI NŐI-RUHA KELMEK

is tetemesen leszállított áron ajánlatnak:

Egy méter

valódi francia batist 52 kr

„ „ batist rayé 60 „

„ „ atlas satin 60 „

„ „ de l'aine 80 „

tiszta gyapju ruhaszövet

100 c. széles 60 „

Kunz József és Társa

DEBRECZEN,
(kistemplom-bazár).

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Női ruhaszövetek, gyapju Voile-ok.

MOSÓ VOILE-ok, BATIST, ZEPHIR, ATLAS-SATIN,

Vásznak. Kész fehérneműek.

SZÖNYEGEK, FÜGGÖNYÖK,

ágy- és asztalterítők,

SZABÓ LAJOS FIAI czégnél.

Leszállított áruk az egész idény alatt.

Ezennel van szerencsém értesíteni a t. gazda- és építető közönséget, miszerint Debreczen és környékére elvállaltam

a Carbolineum Avenarius

mázolószer kizárólagos képviselőjét, s belőle állandóan raktárt tartok. — Ezen mázolószer a legolcsóbb mindennemű faépítmények és eszközök számára, különösen felszerek, gazdasági eszközök, faneműeknek istállóknak és pinczekben, kapuk és ajtók, kerítések, czölöpök, léczetetek, élőfák melletti karóknak, tetőzetek, csatornák, malom építmények, hidkorlátok, zsindelytetők s több eféléknek rothadás, penészgomba és nedv foltok elleni megvédésére.

Carbolineum Avenarius könnyen feldolgozható, meglehetősen hígolyású; — hidegen, de még jobb, ha melegen mázolják s alkalmazásában oly egyszerű, hogy minden tapasztalt közönséges ecettel a mázolást teljesítheti. — Szép sötét dióbarna színt ad, s a fáknak alkatrésze is látható marad.

Carbolineum a legkiadóbb mázolószer (1 kilogramm elegendő 6 négyszögméterre)

Ajánlom továbbá mindenemű **vízmentes ponyvái-mat** (szintén kizárólagos kézviselő első rendű gyártól) gazdasági, szállítási stb. célokra, s kérem nagybecsű bevásárlásait **vascsikkokban, gazdasági és épület felszerelésekben, angol gépszijban, gummicsovőkben, gépész, és asztalos szerszámokban, konyhafelszerelésekben,** s általában mindenemű a **vasáruszkimába vágó tárgyakban**; melyekből állandóan nagy raktárt tartok és felette jutányos árak mellett a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Köszön eladás nagyban.

Melyek után szíves megbízásait kérve vagyok
kiváló tisztelettel

Lichtenstein József,

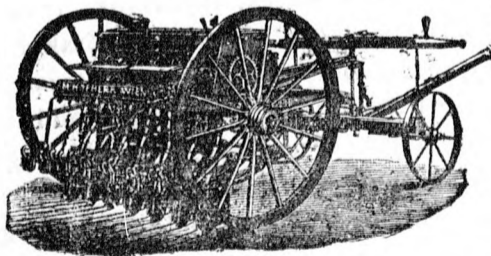
vaskereskedő,
Debreczenben, a Piac- és Czegléd utca sarkán,
a debreczeni első takarékpénztár épületében.

Bauer és Társa

Gazdasági gépgyára és gépcsarnoka.
DEBRECZEN,

Nagypéterfia-u. 871. sz. (Telefon összeköttetés.)

Ajánl eredeti Clayton és Shuttleworth féle

Hollingsworth-gyűjtőgépeket.

Továbbá kizárólag szabadalmazott **Sorközművelőt** (Papp-féle tengeri-lókapát és töltőgetőt.)
Balogh-féle szabadalmazott

KÉTBARÁZDÁS EKÉKET.

A kert- és szőlőbirtokosok uraknak ajánl „Ausztia“ (javított Vermorel Eclair“)

PERONOSPORA PERMETEZŐKET

kettős permetezővel két évi jótállással; továbbá:
Kerti fecskendőt, kutszivattyút, vízvezeték stb. A géptulajdonos uraknak, legjobb minőségű acél dobsint, gépsziját, legfinomabb gép olajat stb. stb. a legjutányosabb árak mellett.

Gépműhelyében mindennemű gépek javítását, új tűzszekrények készítését, vasszertgályos munkát, szakszerűen, gyorsan és jutányosan teljesít.

Teljes tisztelettel
BAUER ÉS TÁRSA.

Lakás berendezésekhez
szőnyeg, butorszővet,

FÜGGÖNY,

viaszos vászon

parkett,

lynoleum (parafaszőnyeg)

nagy

választékban

tetemesen

leszállított áron

Kunz József és Társa

czégnél

Debreczenben, kistemplom-bazár.

Férfi Chiffon ingek

a hirneves **SCHROLL-féle Chiffonból,**

1 frt 90, 2 frt 20, 2 frt 60.

Gallérok, kézelők, nyakkendők.

Harisnyák, keztyűk.

Napernyők.

ESERNYŐK.

Kész mosó gyermekruhácskák.

BRASSÓI POSZTOK,

Tricot, Peruvien és Doskin

SZARÓ LAJOS FIAI
czégnél.

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB

Kuhinka I.K.

DEBRECZENBEN,

ajánlja üveg, porcellán, lámpa és háztartási cikkek nagyválasztékkal berendezett raktarát:

tavaszi és nyári idényre

különlegesen

tükrözött kertigolyókat,

gráci aranyhalakat,

igen csinos

hal- és virágtartókat,

szabadalmazott

étel- és palaczhűtő jégszekrényeket

legjobbnek bizonyult egészségi

szódavíz készülékeket

minden nagyágban

Berndorf chinaezüst és Alpaca evőeszközöket

20 évi jótállás mellett.

Árjegyzékkel kívánata bérmentve szolgálók. Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesíttetnek.